

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносити: в Австрії:

на цілий рік	24 K
на пів року	12 K
на чверть року	6 K
на місяць	2 K

За границю:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Поодинокі члени по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо русне ми сердце і віра руска“. — З Русолановича похвальби М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцеві в Агенції Соколовського ул. Я гайлонська ч. 1.

Рукописи звертає ся лише а попередню засторуку.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порга. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від строчки, а в „Надісланим“ 40 сот. Подяки і правди донесення по 30 сот. від строчки.

Австро-Угорщина й „історична місія Росії“.

(Конець.)

Гр. Бобринський, генерал Володимирів et cons. вихиснували се розв'язане Поляків проти українського руху тим способом, що в липці 1908. р. прибули до Австрії, де їх в Кракові, у Львові (також у Варшаві) Поляки і москвофіли, в Празі молодочехи приймали і витали яко братів і підняли там високо прапор новославянської (в дійсності всеросійської) політики. В Галичині відправлявано в честь російських націоналістичних провідників богослуження, у Львові в Успенській церкві (молебні і многолітстві в їх честь), устроювано прогульки (до Бережниць королі) неначе триумфальний похід. Становити ініціатори (греко-католи, братство церковне) і „Народний Дім“ устроїли в честь російських гостий торжественне засідань, а всепольське і москвофільське дневникарство („Галичанець“ описав усе з всіма подробицями, а так само популярні москвофільські часописи) ішли наперед в славослов'ях за російською ориєнтацією.

Побит російських гостей і їх триумфальний похід по Галичині не обмежав ся однак самими торжественними маніфестациями і заявами, але полишив видати і для народно-рускої, а також і для австрійської державної ідеї вельми шкідливі наслідки. Вандрувальні рубель розкотили ся громадсько для підмоги „гноблених руских“ і для підтримки всеросійської народної свідомості і російської об'єднательної ідеї в Галичині. Бурси й дівочі інститути виростили як гриби по щедрих ру-

блевім дощам від Буковинської границі аж по Горлиці і Санч на заході в численних містах і містечках, в котрих убога руска молодіж громадно находила приют, а наслані з Росії учители й учительки обрабляли сю молодіж (бо учили не тільки московського язика і історії але й релігії яко studium domesticum) для російської об'єднательної ідеї й право слави і для поширення сего між селянством. Крім того насилано до Галичини руских учеників уроджених в Галичині, котрі покінчили духовні семінарії в Житомирі, Холмі або Києві яко православних батюшок, щоби розповсюджували тут православ'я між селянами. Під покривом пожарних і гімнастичних товариств засновувано русофільські „пружики“ москвофільськими агентами, а ціла ватага русофільських і російських шпигунів розсипалась по цілій країні, щоби тут підготувати поле для приходу російських військ і Галичину переіменувати в російську губернію. Кертична робота російських агентів находила вельми рішучу підтримку і пособлюване в русофільських часописах, в дневниках і популярних тиждєвниках, котрих громадне розповсюдження поміж широкими верствами народними уможливили значні грошові квоти насилані з Росії.

Сей на широкі розміри з великою рішучістю уложений план і тайними організаціями ведена кертична робота російських агентів видала вельми небезпечні для австрійської державної ідеї очові. Перед лат. Великоднем сего року найдено між русофільськими бурсаками автографовану відозву, котра вельми яскраво освітлює русофільську кертичну роботу. В сій відозві зазначено, що балканські Славяни визволять ся уже з турецького

ярма з підмогою Росії а се є триумф славяно-російської ідеї. Тепер приходить черга на поневоленіх в ляхко-австрійським ярмі руских Галичан, котрі банують за злукою з великим руским народом. Се може стати ся з підмогою Росії. Наслідком того прийде до війни між Австрією і Росією. Галицко-руські жовняри повинні добре собі згадати і не звертати своїх карабінів на „русских братних“ жовнярів, але против „швабських офіцерів“. Крайня пора скинути австрійське ярмо! Ся зловна відозва була призначена до розповсюдження між селянством з підмогою учеників підчас Великодня і може стати певним доказом, якими середниками послугує ся неурядова Росія проти нашої монархії і яку она веде хитру і зайлу політику. Краєве правительство і рада шк. кр. мають особливо від прилуки Босни і нею викликаної напружені між Австрією а Росією багато клопоту, щоби поборювати сю кертичну роботу російських агентів. Москвофільські бурси в значній часті позамикано, інші піддано пильному доглядові, наслані православні батюшки і російські шпигуни опинили ся за своєю роботою в Івановій хаті, а се дає русофільським послам привід до запатів а російським часописам до статей про гноблене „русских Галичан“.

Се поступоване краєвого правительства спинають з одного боку насилані з Росії „посолі“, з другого боку піддержкою даваною москвофілам в Галичині всепольським і подільським сторонництвом.

Бистрий політичний обсерватор мусить також у сій всепольській і подольській ориєнтації добачати руки російських зачаних ко-

ромольників, котрі пильнують інтересів „історичної місії“ Росії. Зовсім ясно, що Росія вірна сій „історичній місії“ працює над оточенням нашої монархії і що між тими обома державами рішати ся справа не дипломатичною дорогою, але боротьбою а встановленню. Однак державні керманічі нашої монархії повинні мати на тямці, що боротьбу сю з всеславянськими і націоналістичними струями можна побідно виграти з підмогою антидотум, на яке так основно і влучно вказав др. Адольф Фішгоф у своїй знаменитій розвідці „Die Bürgschaften des Bestandes Oesterreichs“ ще перед 50 роками. Між иншим писав він: „Діймо славянським народам сильну самосвідомість, їх народному життю сильно оживлений осередок, їх язикові історію, то она сами будуть берегти свою індивідуальність і не дадуть ся розмолоти в московській расовій замшці“, бо лише морально звироднені, а також незрілі і неосвічені народи є небезпечні для держави. Народна рівноправність і культурний підєм народів нашої монархії викличе також симпатії між народностями сусідніх держав для нашої монархії, австрофільським, будуть сюди хилити ся не тільки балканські народи, але й глоблені Росією Українці, котрі не зреклись зовсім давних своїх історичних прав.

Російсько-лянська війна може послужити доказом, що Росія, перед котрою могутю дрожала Європа, зовсім не є непобідима, і що після погрому Росії в Східній Азії свободнішіше відоткнули не тільки народи сєї держави, але й ціла Європа. Однак світовий мир все ще загрожений сильно, як се видно з поступованя Росії в балканським пересиленню і тому Росія повинна бу-

Хрестини.

(Конець.)

Встав з крісла, пішов до спальні, де те-ща і жінка сиділи на канапі, мов дві переслідувані невідлижні, і з порога сказав до них спокійно:

— Прошу приготувати все, що треба, бо о шестій прийде руский священик.

— Роби собі сам! — відповіла жінка з гнівом.

— Чогось такого я по тобі ніколи не сподівалась! — ввекла теща.

— А я по мамі чогось такого сподівавсь — відповів зять. — Отже займете ся приготуванням чи ні?

— Ні! — відповіла жінка. — I twego Rusina sama karmić nie będę. Szukaj sobie mamki!

— Та-а ак?! — здивувався судія і в серці его похололо. — То така ти мама? То аж так далеко сягає твій божевільний патріотизм?! Боже!

Не було що більше говорити! Судія вибіг з хати, мов сам не свій. В останній хвилині нагадав собі, що ще кумів не має, і побіг, мов хлопчик, до товариша судії, Русина, та до своєї далекої сволочки, щоби їх просити за хрестинні батьків. Ті з кількох слів зрозуміли прикре положення Данкевича і, хоч їм було немилко, обіцяли прийти. Потім побіг ще судія на почту і зателіграфував до своєї матері, щоби зараз прислала мамку. Зорудувавши се, вернув домі.

Теща і жінка сновали ся по комнатах і не відзивали ся до него. У візочку плакав синок, але ніхто ним не займав ся. Був, мабуть, голодний — і се було его перше терпі-

ня з тої причини, що він мав бути „Русином“. Судія подивив ся на него і перший раз в життю відчув долю того народу, до котрого належали его предки і з котрим він був зв'язаний ще тільки одною ниткою, обрядом. Отсе двоцижнева дитина ще нікому нічого ісебно не винна і вже терпить. Що то буде далі?

Але нехай терпить відразу! Нехай приликає! Буде характер! — рішив батько.

Вийшов до кухні і післяв слугу з готовим білетом до польського священика, щоби не приходив; сам же побіг до аптеки по фляшочку на молоко для дитини. Вернувши, в кухні сам фляшочку виварив, вимив, обтер, розпустив молоко перевареною водою, додав троха цукру, — сам не знав, чи то добре чи зле, але синок плакав і хотів їсти — і поніс ему до візочка.

Жінки зглянули ся по собі здивовано і мовчки вийшли до кухні. Дитина, не пруживаючись до фляшочки, не ссала гладко, — аж прикликана слуга „Русинка“ допомогла при тім.

Користуючись з того, що слуга займалась дитиною, судія вступив до кухні і тут теці і жінці сказав здавленням, лютим голосом: — Ви гівні, а не жінки! На дитині мстите ся!

Але тут і теща засичала, як гадина: — Rusin, hajdamaka, jak każdy!

Судія ступив раптом крок наперед — але стримав ся, потер собі чоло рукою і помалу вийшов з кухні.

— А ах! — зітхнув глибоко у своїй комнаті і сів коло бюрка. Вхопив голову в обидві руки — і здавало ся ему, що тут у него було пусто і в душі пусто, мов би хто раптом вимів звідтам всі думки і почування.

Потім привиділа ся ему его хлопчача комнатка в місті Б., де він з покинутим татом бавив ся, — відтак думка перескочила десятками миль і літ до візочка сина і в голові

мов срібні дзвіночки забреніли: „Микольцю мій! рідний мій!“

Не втерпів, щоби не піти до него подивити ся. Саме слуга перевивала его у сьвіжій пеленці.

— Випив досить?

— Випив.

— Прошу тебе, Настю, займи ся мені дитиною до завтра, поки мамка прийде. Ти знаєш, чому?

— Знаю.

— Отже уважай! А пані де?

— Вбірають ся в кухню до аптекарів.

— Тим ліпше!

Дійсно обидві жінки вийшли з дому, щоби не бути при хрестинах дитини. Забрали і Ядвісію з собою. Судія саме починав призадумувати ся над їх нечуванним поступком, коли надіхав старенький руский священик а не бавом надійшли знакомий судія та сволочка, що мали бути хрестинними батьками. Всі зауважили, що дома не було ані теці, ані жінки, але не згадували про се. Хрестини відбулись спокійно і з особливою повагою. Маленький Микольцю дивив ся своїми великими очима на незнайомих людей, але був вимовно чемним. Здавало ся, мовби все розумів і сам був рад цілій пригоді. По хрестині заняла ся малим наймичка з такою любов'ю, як би то був її братчик, — і судія чудувався в душі, що се за чуття і думки були в сєї прибитої службою дівчини. Чи й она тішить ся і чим?

Мало того, наймичка, не питаючи нікого, внесла за хвилину все, що було приготуване до гостини. Застелила стіл, подала чарки. Судія був їй в душі глибоко вдячним за сю вигадку, бо сам думав переписати гостий і відпустити їх домі без гостини.

Тепер, коли він наливав чарки вина, ру-

ка трясла ся ему зі зворушення, але був якийсь смутно спокійний. А коли гості дещо перекусили — більше для форми, щоб не робити прикраси господареві — і пили вино, судія сказав їм:

— Сей день приніс мені радість і катастрофу. А може се не катастрофа, тільки о-сторога на будуче. Нехай і так буде! Але будьте мені свідками, що я від вишнього дня не Поляк, не перевертень, тільки Русин такий, як ви. Більше не маю сили казати, лише дякую вам ще раз...

І сей дужий мужчина, що людей судив, склонив голову на стіл і заплакав. В хаті стало тихо, ніхто не важив ся перебивати его сліз...

Дійсно, з того дня судія Володислав Данкевич був Русином-патриотом. Всіх способів, які для него були доступні, ужив, щоб его не вважали Поляком. Вписав ся до різних руских товариств, почав давати складки, говорив дома по руски, боронив народних справ, де міг.

Теща не показувала ся вже в его хаті, а жінка пробувала всяких хитрощів, щоб его до себе привернути — та не вдало ся. Він був холодно-чемний, не скривдив в нічмі, але в довгі розмови не вдавав ся. Були се прикрі відносини, але він зносив їх спокійно, твердо постановивши собі не уступити.

Малий синок не мав причини нарікати на мамку, ріс, як на дріжджях, не дбаючи далі про ніякі ріжниці, що діяли людей. Він був „татів син“ і тато всіх старань доложив, щоби син хоч у перших місяцях свого життя не зазнав ніякого лаха від божевільного патріотизму.

24. 4. 1913.

О. Степанович.

ти знесилена, як сезазначив Бісмарк, бо лише знесилена Росія буде держати мир.

Допись з Городеньщини.

(Нечесна робота в Городеньщині).

Нераз можна було вчитати в „Руслані“ про деякі неправильні відносини в Городенці а навіть „Діло“ нераз підносило чи простувало великодушну справу городеньської інтелігенції. Є там між нею деякі людці, що в темноті і загальним безробіттю шукають наживи досить нечесною роботою, клеветами і сиплетнями. До тої роботи втягають ці люди звичайно значніші особистості будь що будь ідейні і знатні, котрі своїми вливами, розумом і кштенією піддержують сяк так народно-го і християнського духа в повіті. Та се власне є „камнем преткновенія“ для тих одиниць. Формально підкопують они роботу а сципально реальну і християнську. Для них нема нічого святого ані не дорога їм нічия честь.

Виступають против гімназії, против місцевих організацій, оклеветали д-ра Окуневського, д-ра Ціпановського, обмотують сципую своєю навіть родинні відносини, кидують ся на священників як от недавно змішали були з болотом о. Кливака, підорвати наміряли его честь і т. д., висадили Директора Прийму, наплювали своїм поведенням на о. Кисілевського, ігнорують пароха і т. д., роатрубили по всім усюда справу о. Поповича, час від часу накинють ся то на декана о. Макогонського то на котрогось з оо. сусідів. Але дивним дивом сеї роботи одиниць в Городенці не цурають ся навіть деякі жінчини, любуючи ся в сиплетнях, коли тимчасом дійсна народна робота потребує тільки помочи і ревних народолюбивих рук, і тим способом відтручують деякі щирі одиниці від роботи і життя товариського в Городенці.

А Україна-Русь дрімає; хто може то втікає навмання від товариства таких одиниць, так ніякого майже життя народного нема а коли оно є про людське око, то оно кисне а всякий щирий християнин боїть ся, щоб его не вмотали в яку безвихідну коромелу, поза плечима его не клеветали і непосміхали ся. В темноті і нечистоті родить ся гаде а в лінивстві усіякі пороки а особливо безхарактерність і облуда. Між інтелігенцією проявляє ся така тиженська вражда, така борба моральна, що о якісь поважній роботі годі говорити. Готово ще все доси зроблене розлетіти ся. Верх беруть ті одиниці, про котрих селянин говорить, що беруть пенсії із народних інституцій і додатки до них і кошти за рахунки. По їх думці є в повіті лише двоє ревних, побожних та патріотичних священників, а решта дармоїди і сиплетники, або малькотенти чи кацапи, є лиш двоє патріотів в місті Городенці вільного стану, ані одного адвоката патріота, оден судія патріот бездушний, щось два професори і три пані інтелігентні так вже й ціла Україна-Русь Городеньська.

Нарід тимчасом довкола туманів в буквальним значінню того слова і то ані раз не опам'ятує ті киричні одиниці Городеньщини.

Колиб так наша громада знайшла ся на чужині, або серед неприязних відносин, пізналаб, що то значить жити в серці свого народу, дихати серед нього і з ним ділити долю неволю. Але що тих панів обходить селянин! вьяне, туманів, гине в нужді, они пильнують свого діла і замість, щоби нетакт або справді якесь діло погане закрити, як се роблять інші із своїм гніздом, лиш оден Русин робить з мухи вола, з нічого велике, навіть видумає, осквернить, обмотає, обнесе між всіх і вся, висміє і вдоволення своїм твердим характером і любовю правди. Ми би о сїм не говорили, коли би людською честістю так соромно не торгують, не давано причини підозріння, одичіня, малокультурности української т. зв. інтелігенції, колиб в той спосіб не виставлювано на сміх і погорду усього українського руху, життя-буття, виховання, культури, просвіти, етичних і християнських засад перед чужинцями. Українська інтелігенція, коли не має виховання і чемности в обходженню з людською честістю, нехай учить ся від других, нехай не виглядає лиш, що ми перебрані з олошьяки, а хоч займаємо високі нераз становища, остаємо в душі некультурникими після рецепти польських газетарів. У нас

чейже вже й час, щоби всегда в поведенню, в розмові, в жартах і у відношеннях до других осіб показувати ся здержливим. Добре вихований чоловік о других буде говорити мало і без обид, клевет, без обмов і всяких понижаючих епітетів. Се не аби який знак добре вихованого чоловіка, коли він навіть поблудившого брата оборонить, і звинить, або значучо промовить о его блуді.

Час вже, панове, набрати культури і хоч для власної потреби руководити ся засадами християнства, се Вам не зашкодить а певно допоможе.

С. О. — Н. К. — Ф. Б.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привертати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Допись із Стрия.

(Аматорська вистава в Стрию).

Посеред розладу, яке тепер на кождім поли нашого національного життя панує в Стрию, може найвідрадінішою появою послідних днів була вистава драми Дмитра Николишина п. з. „Розладде“, яку виставив драматичний кружок аматорський в користь „Рідної Школи“. Вистава удала ся вповні, а одинокою відменною стороною того вечера був сам вибір штуки. При аматорських виставах звичайно буває так, що сама акція штуки є добра, займає, жива, а зато аматорам треба багато вибачити, простити, бож се може перші кроки їх на досках театральних, они ще не жили ся зі сценою, як заводові артисти. Та в Стрию було якраз противно. Штуку вибрано на виставу прямо неможливу: Може і сама ідея драми, що як мужчину так і жінку повинна обов'язувати однакова мораль, не є зла, але переведене кинених гадок викazuje вельми малу рутину автора: незмірно довгі диалогі з проголошуванням нічим з акцією драми не звязаних гадок, парадоксів; дієві лиця входять і виходять не після своєї потреби, виходячи з акції, але тому, бо так треба було їх авторові; аж три пари, одна за другою вислухують свої любовні пеани на історичній канані в куті; все те — як сказано — нудить видців і знеохоче до слухання, дарма що драма нагороджена на конкурсі краєвого Виділу. Та власне се якраз є великою заслугою аматорів, які виявляли ся з своєї задачі знаменито та своєю грою ратували нещадно штуку.

На найбільше признане заслугоють: пані Вол. Сківрижинська в ролі нещасної жінки професора Бориса Малиновського, а побіч неї пані М. Щуровська в ролі демонічної безсердечної кокоти Ярини. На п. Сківрижинській в першій дії слідна була трема, та коли опісля она її поборолла і була ся з своєю ролю, то незвичайно тяжку боротьбу свого серця і розуму перевела в міміці, рухах, інтонації знаменито. Так і нагадували ся нам — слідячи її гру — наші артистки Стадникова або Рубчакова. Пані Щуровська, звівша вже з давніших своїх виступів, вміла навіть в скучних диалогох з Хитруном та Борисом зосередити увагу видців на своїй знаменитій грі. Її мужчин годить ся вирізнити п. М. Бігуна (проф. Хитрун) та п. Л. Савицького (проф. Малиновський). Оба поводили ся на сцені свобідно, а життєвою правдою і памятею добре вичученою ролю. Натомість в грі п. Гача (Дмитрович) була певна нерівномірність; він мав хвилі, які відограв зовсім поправно, але мав хвилі, де прямо его гра разила недостатньо міміки, рухів та через безнастанне, безцільне ходжене по сцені. В поменших ролях виступили: пані Мішкевичева (Мокрина) та п. Касків (директор Перейма). Пані Мішкевичева грала незвичайно вірно, спокійно, зрівноважену газдиню та циступку нещасної Малиновської а п. Касків був може надто пасивний та холодний, та вина в тім може вже більш автора як самого пана Каскова, що таким блідим та незаїманим казав ему бути на сцені. Наконець з узнанем належить піднести гру пана Вол. Устияновича в роли лікаря Дунька Сорокатога який був природний і як партнер від міста. Режисерував штуку з великим знанем п. Ів. Мішкевич, який в проби і інсценізацію вложив багато труда і доброї волі.

Шкода лише, що публіка не дописала і

ми не бачили навіть тих, що люблять себе прилюдно називати патріотами та світочами а гарна ціль: призирання фондів на „Рідну Школу“ ставала тут категоричним імперативом народного обов'язку.

Перед миром на Балкані.

Скодра горить!

Пізною ночью надійшла до Відня вість, що ціла Скодра находить ся в полумінях. Чорногорці підпалили базар. Ізза нестачі яких небудь середників проти пожежі, огонь скоро поширив ся по цілм місті. Серед населення повстав величезний переполох. Підложили огонь чорногорські жовніри, які свій відхід з міста хотіли увіковічити ефектовним „фаєрверком“. Поки що нема дальших подробиць.

Домагання Чорногори.

„Südsl. Korr.“ доносить із цетинських правительствених кіругів, що надіють ся они деяких областних і грошевих відшкодовань, бо в противнім случаю, кажуть, населене було би дуже невдоволене. Богато чорногорських відділів не хотіло дати розоружити ся, а крім того деякі „можні роди“ в Чорногорії агітують проти короля. Все те можна би оминити, коли би Чорногорі щось „капнуло“ з ласки великодержав.

„W. Allg. Ztg.“ пише, що про намір короля Микити що до овладі Сан Джіовані ді Медуа в обмін за відшкодоване у віденських кіругах нічо не звісно, противно, є всі дані, що Микита поступав зовсім поправно, а губернатор Скодри переговорює вже з комендантом фльоти про спосіб віддачі міста. Замітне, що ся вість прийшла із Парижа, котрий, очевидно, бажає винести на чергу справу відшкодовання для Чорногори.

В Альбанії.

„Alb. Korr.“ доносить, що вість про приневолене Чорногорців до покинення Скодри викликала заворушення серед Міридитів і Малісорів. Відбувають они численні віча проти нарушення Альбанських областей. Коли Сербія покинула Алессію, відділ Міридитів вмащерував до міста і заткнув на ратуші альбанську хоругву. Дня 5. с. м. уступили Сербі рівнож з околиці Дібри.

Як зачувати, російське правительство домагає ся рішучо віддання Альбанії під верховладу Туреччини (?). Що до форми правительства в Альбанії деякі великодержави є думки, щоби її Альбанії не накидувати, лише, щоби її поволи достроїти до відносин.

„Corriere d'Italia“ доносить, що італійське військо, яке стоїть в Бріндізі, є в поготові і очідає дальших приказів.

Збори амбасадорів на відпустці.

Вчера зібрали ся амбасадори на нараду в англійським заграничним міністерстві. Предметом наради було опорожнене Скодри і альбанський статут. Конференція тревала 2 і пів години. Як довідує ся Бюро Райтера, вчерашні збори амбасадорів не порішили ніякої важної справи. Над предложеним Австро-Угорщиною і Італією статутом не раджене, але порішено переслати его великодержавам. Амбасадори нарочно не зберуть ся в найблизших днях на нараду, щоби дати правительствам час і нагоду до офіційного предлогу. Говорено про опорожнене Альбанії, але справи границь Альбанії не порушено. Відповідь балканських держав в справі мирових предлог до вчера не надійшла. Амбасадори не зберуть ся перед 20. с. м.

Справа закінчення мира.

В льондонських дипломатичних кіругах не сумнівають ся, що небагом будуть підписані мирові прелімінари. Надіють ся, що наступить се около 17. с. м., в кождім случаю під кінець сего місяця. Початок червця є призначений для розправи над статутом Альбанії. До сего часу і межі полудневої Альбанії будуть усталені і порішена справа Егейських островів. Коли би до половини липця мирового конференція не зуміла полатодити всіх справ, то наступить перерва з оглядом на літні ф-рші амбасадорів.

Як зачувати, розоружене воюючих сторін пічне ся в тиждень по розпочатю переговорів.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Семена; римо-кат.: Ізидора. — В неділю: руско-кат.: Мирона; римо-кат.: Зелені свята.

— По розбитю „Rad-i Narodow-oj“. Овочем безмежної нетерпимости всепольків являє ся розбитє „Rad-i Narodow-oj“. Подільські дідичі і їх прихвостні з центру малпують сліпо своїх всепольських учителів; они так скачуть, як заграє Грабський. Інші польські сторонниці не хотіли погодити ся з безуслівною диктатурою Грабського і зажадали такого укладу сил в „Rad-i Narodow iй“, який би унеможливив сій інституції служити одному сторонництву і то в цілях насаджувания в Галичині російської орієнтації. Не помогли декламаторські виступи Гломбінського, Ценьського і їх помічників. „Rada Narodowa“ соромно розбита. З одної інституції зробили ся дві: „Komisya tymczasowa“ і „Rada Narodowa“; до першої з сих належить демократи, людовці і краківські консерватисти, до другої Грабський і его помічники. Обі інституції, як „Kom. tymcz.“, так також „Rada Narodowa“ не зможуть мати такого впливу на виборчі безурядства, як „Rada Narodowa“, тому кожде майже з інтересованих сторонництв вибрало собі виборчий комітет і в засаді буде йти кожде само про себе, добираючи собі союзників, яких буде вимагати положене. Стапінський хоче злучити своїх селян з рускими селянами у східній Галичині, щоби вже раз припечатати політичну смерть всепольско-подольсько-дідичимських киричників. При повній безсторонности і при теперішнім настрою руского селянства є надія, що ні одні подільський шляхтич не вийде голосами руских селян.

— Памятний хрест. „Zeit“ доносить, що всі жовніри, як з чинної служби, так також резервісти, котрі в роках 1912 і 1913 сповняли службу на границі монархії, одержуть памятковий хрест в написю: 1912—1913.

— З Коломиї доносить нам: Дм. Николишин, звівший читаючий публіці як автор деяких ліричних віршів одержав у марці 1911. р. нагороду краєвого Виділу за драму в 4, актах п. з. „Розладде“. Хто прочитав драму Николишина мусів признати, що она могла стояти одержаною нагородою. Мамо деяких хиб (головно будова першої дії), має дуже гарні яви й як цілість робить вражінє дійсно драматичне. Можна було про се наочно перекопати ся на прем'єрі п'єси, виставленій в Коломиї 6. с. м. Виставив аматорський кружок філії „Просвіти“ під режисерією самого автора. Виставлена штука перевищила своїм викінченням всякі представлення інших місцевих кіругів драматичних, в першій мірі товариства „Громади“. Між дієвими особами вибила ся своєю грою передовсім п. Мокловичина (Ярина) і автор (Малиновський). Публіці було незвичайно мило бачити автора в тій ролі, яка вимагала значного обдумання психологічного. П. Мокловичинів припала роль дуже вдячна і она видобула з неї ціле багатство ефекту і чуття. Та дилетантка має гарний талант сценічний. Грав добре п. Чорнамаз (Хитрун) і п. Велигорський (др. Дмитрович). П. Хомицьку годі було собі увити 20-літню Олену, і через те її очевидне опрацюване ролі було знівечене. Також п. Вовчуківна Мокрина і п. Гура Давиденко не робили вражіння відповідного віку. Гру п. Бойчука (Перейма) можна би зачислити до найкращих, як би не шаржоване. Труд п. режисера треба зазначити з правдивим признанем. Вражали лише невідповідні декорації і такі дрібнички, які можна було легко усунути (пр. конвалії Ярини в горах у серпні). Павзи були рішучо за довгі і штука протягла ся до півночі. Зібрана публіка винесла вражінє, що теперішня критика не мала причини накидати ся так грубо на жірі конкурсу краєвого Виділу, що нагородив твір хоч не опатентованого, та талановитого автора, який в будучині всій розвинути свій талант.

— Похорон з перепонами. З Добромиля пішуть до львівських часописів: З нагоди похорону семінарїстки Конко, яка погнала минулого тижня самовбійчою смертю, прайшло на кладовища до згіршаючих сцен і проступків зазобонного міщанства так, що аж жах-

дармерія мусіла вмішати ся. Рускі учасники похорону ані рух не хотіли дозволити, щобі самовбийцю хоронено на кладовищі, мимо того що була Русинкою. Коли присутні інтелігенти уняли ся за тим, прийшло до колотнечі і грізби. Спроваджена жандармерія приневолила, що мощі занесено на кладовище, але й ту прийшло до сварки з міщанами, які веліли копати гріб під плотом. Остаточно введено їх волю і нещасну дівчину мали вже похоронити. Перед сиуценом однак домовини хотіли сі „політика“ конечно відвернути в домовині спочиваюче тіло на долину лицем що би (як казали) „не спровадила нещастя“. Аж енергічна постава жандармерії приневолила їх понехати сі експерименти і мощі погребано.

Колиби в сій справі ходило о дійсну побожність треба би уняти ся за міщанами, які строго постоляли за Божою справою. Однак в цілої справи виглядає не побожність, а бодай не чиста побожність, але забобонність і виволіваючий з неї формалізм. Дівчина зле зробила, що положила на себе руку, але за свій вчинок відповість перед маєстатом Всевишнього, а сама покарала себе тяжко, кладучи ся в цвітї життя добровільно в могилу Церков покарала її, бо відмовила їй християнського похорону, люди осудили її, пощож її немичному тілови відмовляти права на вічний супочивок?

— **Весняні морози.** З Кесмарка на Угорщині доносять, що там і в околиці теплота обнизила ся понизше нулі. Місцями лежить сніг верствою високою на 20 см. З многих околиць полудневої Франції доносять про великі шкоди від нічних морозів в цвітї в тамошних городах і винницях. Найбільше потерпіли морелі, бросквині, черешні і сливи. Цвітї тих дерев мають бути новісїм знищені.

— **Ювілей рілничої академії у Відні.** З Відня доносять, що з нагоди ювілея рілничої академії у Відні, який небаком відбуде ся, одержить много осіб почесні докторати, межи ними міністер рілництва Зенкер, просвіти др. Гуссарек і шеф секції др. Цьвікліньскій.

— **Віча в справі виборчої реформи** відбули ся: в Коломиїшчї: у Вербжі вжїнім, в Яворівщині: в Червильї, в Наконечнім, Яжові старім, Залузжї і повітове в Яворові, в Турчанщині: в Вовчїм, Жукотині, Лімній і в Скільщині: в Тухлі, Стинзаві і в Славску.

— **Піоніри в полях кінноти.** При полках австро-угорської кінноти будуть заведені відділи піонірів з власними кіннями. Ся реорганізація вимагає тисяч коней.

— **Убийство кн. Любецкого.** Слідство в сій справі веде ся у великій тайні, так що варшавська печать про нічо не годна довідати ся. Розвину ся проте широко про особи сеї трагедії. Всі голоси про князя висловлюють ся як найприхильніше. Хвалять его доброту, лагідність, чистий характер, гостинність. Мимо сего, що рід его зачисляв ся до найстарших в Європі, не був ні дрібкі зарозумілим. Що до родинних відносин, був знаменитим мужем, ідеальним батьком, привязаним цілою душею до родини. Був доматором, любив пересиджувати дома, займав ся господаркою, в карти не грав, не курив і був великим ворогом алкоголю. — Про Бісінга пишуть, що був надвничайно скуний і матеріаліст. Замкнений в собі, маломовний, гордий і неприступний. Людям, котрих не уважав собі рівними, не подавав руки. В інтересах був твердий, жадний гроша, нетовариский, мало інтелігентний, що давало ся на кождім кроці відчути. В інтересах лихо ему вело ся. Перед кількома літами купив від князя фільварок Красьник за 200.000 рублів. Дав задатку лиш 10.000 р. а на прочу квоту виставив векселі котрих доси не викупив. Ще перед кількома тижнями кн. Любецкий радив ся варшавських адвокатів, що робити, чи має заскаржити Бісінга, бо ему не платять. Підчас трусенці в мешканю Бісінга в Варшаві найдено 7 векселів з підписом кн. Друцкого-Любецкого, кождий на 50.000 карб. Княжна Любецка звернула увагу суду, що векселі мабуть сфальшовані, бо єї муж підписував ся Друцкий-Любецкий, а не Друцкий. Дальше виявило ся з рахунків убитого, що в тересинській палаті украдено векселі з підписом Бісінга на 500.000 карб. та інші важні документи.

— **Напад божевільного.** Позавчера по полудни прийшов до п. Врублевської, при ул. Ходкевича у Львові, бувший ученик VI. гімн. класи, філії акад. гімн., Мих. Іван Залузжний і спитав її, чи не приймила би его на мелкане. Врублевська відмовила, бо не мала міс-

ця. Відтак почастувала гостя кавою. Залузжний випивши каву, кинув ся нечаяно на Врублевську, вдарив єї в голову, а коли нападена почала кричати, зловив Залузжний свою жертву за горло і почав бити єї валком від тіста. Коли В. ка стихла, почав божевільний гість переглядати єї річи, але не найшов нічого цінного. Коли вийшов з хати, придержали его поліціянти. Врублевською заопікувала ся ратушкова поговта, а Залузжним поліція. В слідстві оправдував ся, що не знав, що робив. Без сумніву був се вчинок божевільного, бо Залузжний, яко син богатих родичів, мав гроша доволі.

— **Король Микита як біржевий грач.** Чорногорський король Микита має славу „щасливого“ біржевого грача. Берлінський „Boersen-courier“ доносить з Лондона, що король Микита звернув ся ще перед війною до тамошних банкірів з просьбою о позичку 250.000 фунтів штерлінгів (понад шість мільонів корон) на десять процент з тим, що зверне їх зараз по війні. В відповіді на се предложили банкіри Микиті позичку в домаганій висоті, зворотну на догідніших умовах і лише на три процент, під тим услівом, що буде їх докладно інформувати про вибух війни, так і про кождий крок, який хоче зробити. Микита пристав охотно на сі предлоги, а лондонські банкіри зарешили на сій транзакції десятки мільонів на біржі. „Boersen-courier“ доносить, що король Микита грав сам на біржові Відня, Будапешта і Лондона незалежно від умови з лондонськими банкірами, причім змінював своє становище зависимо від задуманих біржевих операцій. На останнім своїм кроці, с. є. на видачі Скодри мав заробити на самій парискій біржі коло двох мільонів франків.

— **Спадок цін нафти.** В наслідок вияснення політичного положення збільшив ся в поведілок попит на нафту, якої ціна піднесла ся на май в наслідок сего на 9-60 К. Однак тому, що знова вивернено в шибі „Париж II.“ в Тустановичах нове жерело, якого денну продукцію оцінюють на 10 цистерн — упали ціни каплячки відтак знова на 9-40 К.

— **Картель фабрик сірників на Угорщині.** Саме тепер покінчено з добрим вислідом переговори, які мали на цілі зедати всі угорські фабрики сірників в картелеві союзі — на взір австрійського. Дотичний договір підписав вже 24 фабрик.

— **Підвищеніє залізничних тариф в Румунії.** З Бухареста доносять: Румунське правительство задумує ще в сїм році приступити до будови нових залізничних шляхів на довжину 1.645 кілометрів, а також получить копальні каплячки під Байкої підземним проводом прямо з Констанцою. На покритіє коштів тих інвестицій має бути зятягнена нова позичка в висоті 400 мил., а крім сего мають підвишити всі залізничні тарифи о 5 процент. Ся підвижка вийде в житє вже з днем 14. с. м. і буде обовязувати також в русї з Австро-Угорщиною і Німеччиною.

— **Стан заєлів в Німеччині** представляє ся, після виданого недавно урядового звіту, яко виспий від середно-доброго.

— **Напад російських бандитів.** В селі Нова Гробля недалеко Бердичова напали бандити на дім власника гостинниці і убили его одним ударом залізного дрючка, жінку і четверо дітей закололи ножами а наймолодше немовля роздерли на двоє.

— **Трамвай Київ-Житомир.** В. Тимченкопроєктувє получєнє трамваєм Києва з Житомиром. Вози особові і товарові буде тягнути бензиновий або нафтовий мотор. Дорога буде довга 125 верстов.

— **Поділ добичі на Балкані.** Білгородські дивізиї доносять, що сербське правительство виготовило вже меморіал що до поділу областних добичей і предложило его конференції амбасадорів в Лондоні. Сербія домагає ся, щоб з оглядом на заповненє рівновagi на Балкані, одержала Греція всю область, положену на правім березі ріки Вардар. Сербско-чорногорська границя мала би йти від Егрі Поллянк, здовж ріки Вардара, так, що Кочана і Істип припали би Болгарії, а Овче Поле під Скопле, зі стратегічних причин, Сербії. Дальше протестувє меморіал проти болгарських предлог, які опирають ся на договори, заключені межі Сербією а Болгарією перед початком війни. Після болгарських предлог, мала би одержати Болгарія 695.000 кв. кілометрів, Сербія 22.800, а Греція 38.180 кв. кілометрів. Однак Сербія домагає ся о 12.000 кв. кілометрів, чим предкладає Болгарія. Автором

сего начерка має бути сербський мировий відпоручник Новаковіч.

— **Дозвіл на аптину.** Намісництво надало правосильно магістрови фармації Ш. Х. Карпови дозвіл на прилюдну аптину в Топорові, куплену від магістра фармації В. Козака, аптикаря в Топорові.

— **Обірвала ся скала.** З Яремча доносять, що оноді усунула ся над водопадом Прута часть скали, в місци, де веде кладка на Багровець. На щастє в хвили випадку не був там ніхто з людей. Се є вже другий в тім місци випадок, однак мимо сего надвірнянське староство не спішить ся замкнути перехід під сею скалою.

— **Снігові бурі в Росії.** Зі східних губерній Росії доносять про снігові бурі і морози. Телеграфічні полученя черврани. В Козмодемьянську буря ушкодила пристань, а на много домах криші. В Саратові, Симбіреку і Самарі наробила буря великої шкоди.

— **Пригода з самоходом.** Вчєра лучив ся під Віднем самоходовий випадок. Іменно військовим самоходом їхало 12 жовнів під командою поручника 10. див. пол. арм. гр. В. Ромера. Кількох жовнів покалічало ся. Ромер жалув ся на біль голови.

— **Як найдено погрудє Фішєра** украдене на личаківській кладовищі? Оден з поліційних агентів приарештував позавчера на краківській площі у Львові якогось мужчину, який ніс в мішку погрудє в бронзі звичайної величини. Хоча лице було вже від чола аж по бороду відрубане, пізано зараз по даті і назвиці різьбаря, які були вириті на різьбі, що се було погрудє Фішєра. Арештований візнав, що не брав участі в крадіжці, але купив погрудє від якогось незвісного чоловіка за 8 К. Однак тому, що при арештованім найдено свічку, а погрудє було також покапане свічкою, не повірено ему, але відставлено до слідчої вязниці. Арештований зове ся Станіслав Ухляр, має 42 роки, каже, що приїхав недавно в Кракова і є без занятя.

— **Самовбийство професора.** В Тарнові в ночи з 2. на 3. с. м. повісив ся в готелі Жигмонт Сікорський, професор приватної гімназії з Підволочиска.

— **Самоубийство.** Дня 4. с. м. кинув ся під товаровий поїзд в Хирові студент прав Русин, Олександр Ключник і згинув на місци. Причина самоубийства не звісна.

— **Хто уживає товарів з маркою У. П. Т.,** починає ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу — **Огні.** В Зіболках, жовківського повіта, знищав оноді огонь 11 сельських загород разом з мертвим інвентаром і 10 штуками безрог. Загальна шкода виносить 13.500 К і була обезпечена на 6.300 К. Огонь підложили діти, лишєні дома без догляду.

— **Зівати в товаристві** уважають неприличним. Се признака лихого вихованя і вислів непошанованя для окруженя. Вікниці — се доказ скуки. Коли в часі викладу або театрального представлення зівать — то се може бути неприємніше для викладаючого або автора? Тепер, однак, намагають ся регабілітовати зівоту... Оден, досить звисний льондоський лікар, Джофзон, пише, що зівота є найуспішнішим середником для розвитку і скріплення мязів, шиї і грудий. Она облекшує віддих, а правильний віддих, вигідна точка для здоровля. Бажати би проте, щобі люди робили виправи із звичанем пятайцять раз рано і вечером. Се оден із необхідних середників для осягненя здоровля. Зівати для... здоровля!... Найліпше зівати в товаристві, бо як оден зачне зівати, то иншим о се вже легко.

— **Жіноча часопись в Туреччині.** Опініє турецької суспільности сильно зворушена небувалою, страшною прямо подією — появила ся часопись, якої видавець і співробітники є жєньського рода. Часопись виходить щоденно і називає ся „Світ жєнщин“. В першій числі передовиця починає ся такими словами: „Присиммо мужчин журналістів, щобі полишили нас в спокою і не займали ся нашою с сравою; будемо, як уміємо, боронити наших прав“. На виданє часописи дала свій привіліз отоманська управа в справах печаті.

Оповіді.

— **З Галицької Каси оцадности у Львові** звичайні загальні збори товариства Галицької Каси оцадности у Львові відбудуть ся в суботу дня 17. мая 1913 р. о 10. год. перед полуднем в салі засідань Дирекції Гал. Каси оцадности. Дневний порядок: 1) Звіт з зам-

кненя рахунків за 1912 рік (Звітник Вп. Евг. Перожинський). 2) Внески Виділу в справі зміни статуту (Референт Вп. Влад. Півоцкий). 3) Вибір одного члена Виділу. — *Др. Йосиф Лайонк.* 539(1)

— **Устні іспити зрілости в учительських семінаріях** зачнуть ся ось яких речєнцях: 1) В мужєських державних семінаріях: в Чорткові 17. червця, в Старім Санчи 9., у Львові 17., в Самборі 2., в Сокалі 6., в Станіславові 2., в Тернополі 2. і в Заліщиках 6. червця. 2) В державних жіночих семінаріях: у Львові 9. червця і в Перемишлі 2. червця. 3) В жіночих приватних семінаріях: в Коломиї 2. липця, у Львові: З. Стпалковської 9. червця, Рихновської 17. червця, в Самборі 2. червця, в Станіславові 1. липця, в Стрий 25. червця і в Тернополі 26. червця. Речєнці письменних іспитів визначать дирекції поодиноких заведєнь.

— **Віче в справі виборчої реформи** відбуде ся у Львові дня 12. мая с. р. о год. 4. по пол. в салі „Яд Харузім“. Реферувати буде др. К. Левицький.

— **Іменованя і перенєсеня.** Міністер судівництва переніс заст. держ. прокуратора, Д. Бальмося з Сучави до Черновця і іменував заступниками державного прок. судіїв: П. Шухевича в Заставній для Черновця, С. Е. Франка в Гурагуморі для Сучави і А. Ягодинського в Сіняві, заст. держ. прок. в Чорткові.

Посмертні оповістки.

— **Маріян Шайдицкий,** укін. студ. прав, який в 1907 році перебув голодівку за університетську справу і до кінця життя трудив ся для рідної справи, помер дня 6. с. м. в 25. році життя в Перемишлі в домі своїх родичів. В. с. п.!

Жаука, умілість і письменство.

В. Масляк.

Теодор Єске Хоїнський: „Poznaj żyda“.

(Дальше).

А жиди, користаючи з сего, загортають в свої руки торговлю, промисл і землю. Ніхто не глядить на їх пальці, на їх совість. З панів оден князь Андрій Любомірський посвятив ся промислови і творить роботу солідну. Торговля тріпочє ся в руках жидівських, мов уловнений птах, а наколи в році 1868., отже зараз по утравленю конституції, закупили жиди 38 земських маєтків, нині мають в своїх руках вже 35 прц. галицької землі, а в друге тільки держать в своїх руках яко посесори. В тій роботі пособляє їм фондация Гірша і товариство „Іка“, що підготовляє рілників. А що вітчиною є земля а не фабрика, склеп, або каменниця, тож пощо жидам шукати Палестини, або Уганди коли мають землю, отже вітчин у на Уггах і в Галичині. Закорінили ся отже жиди в Галичині так, що вторік юдати, сєдто сионісти назвали на зборах в Кракові Поляків парубками, які їм небавом будуть смиренно служити. І вся робота жидів тутка є пльном начеркненим з гори. В році 1875. виголобили в львівській кагалі рабін таку промову*):

„Братя!“ — Девятнайцять віків, борють ся Жиди о власть над світом, приречену Авраамови Богом. Хрест однак повалив жидів. Розкинені они по всіх усядах, але вже само розбитє жидів по цілім світі свідчить о привалєжності свята до нас. Нині нарід жидівський чимраз сильніший. В руках жидів грїш, а він будучність жиди. Часи перелідовань вже минули, культура християнських народів, се охоронний мур для жидів. Она пособляє здійсненю наших пльнів. Жиди є панами світової біржі в Парижі, Лондоні, Відні, Берліні, Амстердамі, Гамбурзі, всюди, де є жиди, є капітали.

„Всі держави є обдовжені, в справах довгів ми рішаємо, отож держави приневолені задовжувати ся. Довги державні віддають в наші руки закони, маєтки держави, залізницї і фабрики. Жидам треба ще загорнути в свої руки велику послість, а як она до нас перейде, робітники християнські улегчать нам на-

ші доходи. Поневолені протягом 19 віків ми вирости понад голови наших гнобителів. Правда, що деякі жиди охрещують ся, але се ліпше для нас, бо хрещені жиди, все остальні жиди.

„Прийде час, в якім християни схотять стати жидами, але Юда відкине їх з погордою. Природним ворогом жидів католицька Церква. Тому треба сю церкву зазісати духом невір'я і нестачею всілякої карності. Треба нам вводити незгоду між християнським віроповіданням. Духовенству католицькому видаймо найострійшу війну на всіх полях. Треба его висміяти, споганити, треба виволікати на верх справи его приватного життя, щоб тим способом поставити его під осуд і погорду. Із шкіл треба викинути християнську релігію, католицька Церква втратить тоді свою вагу а її майно перейде в руки жидів. Жидам треба захопити всю в свої руки, а передовсім власт і уряди, адвокатуру і судівництво, а передовсім медицину, бо лікарі найлекший доступ до християнської родини. Жиди повинні положити кінець нерозривності подружжій і довести до цивільних шлюбів. Франція упала вже жертвою, тепер час на Австрію. Треба перевести в руки свої пресу, а пановане наше запевнено“.

(Конець буде).

*) Гляди: Rudolf Vrba „Die Revolution in Russland, statistische und socialpolitische Studien, Prag 1906.

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

24. Моя подорож на Україну.

(Дальше).

Побит в сих підземних печерах робить на чоловіка якесь неописане вражіння. Крім темноти, розвінана потроха слабим світлом свічок, тяжкий підземний воздух, глуха тишина, переривана тільки боязким стуном прочан, усе те навіває мимохіть думку про житє посмертне, усе те подає нам змогу, оцінити духа тих угодників, що самохіть відrekliсь „міра сего“ і „задалекого життя“, як співаєть ся в народній думі, перейшли в инший світ, лишений і світла сонячного і теплого воздуха.

Ми йшли спровад та поклонившись мощам прочитували написи імен угодників, коли між тим прочанка-кацапка, що йшла попереду нас голосно звивала всіх угодників „помилуй мене грѣшную!“ В однім місці ми задержали ся хвилику та придлядали ся домовині, коли знечевя гукнув на мого товариша чернець-проводатор: „прикладивайтесь!“ і сіннув его сердито за рукав. „Чия хата, то й правда“ — подумали ми та почали нахилувати ся та цілувати поклоном усі мощі. Деякі прочани клали біля домовини по кілька копійок.

Вийшовши з близьких печер на світ Божий, пішли ми ще оглянути дальші печери (Теодосіїв), де почав був свої чернечі подвиги Пр. Антоній і его послідовники, що поселили ся первісно в малій Іларіоновій печері; В основній в тих печерах обителі був Пр. Теодосій першим ігуменом, там і житє своє закінчив. До дальших печер веде по косогорі постровна довга галерея. Они зовсім похожі на близькі печери, тільки розміри їх і розвітвленя троха відмінні, а дальше збігають ся они з так званими Варязькими печерами, що виходять аж до Дніпра. Після здогадів деяких археологів походять ці печери з велими давних часів, а черці застали їх по більшій давнї в готових. До сих далеких печер, що ведуть аж до Дніпра, тепер вже не пускають.

В дальших печерах спочиває 46 угодників, частиця дитяти убитого за царювання Ірода і 31 митроцинових глав. Дуже цікаво було нам побачити також маленьку підземну церковцю св. Теодосія, в котрій ледви 20 людей може поміститись, і біля неї положену келиху св. Теодосія, низеньку й тісну. В дальших печерах нашіли ми вже воздух душний і нечистий, бо перед нами вже чимало перейшло там прочан.

Вже було полудне, як ми вийшли з пе-

чер. Зандрівка в підземній світї утомила не тільки тіло, але й дух забажав ширшого простору. Тому ми пустили ся фірточкою недалеко виходу з близьких печер в монастирський сад. Крутими сходами, на яких 3-4 поверхи спустили ся ми на підшву гори, де знаходиться колодязь Антонія, викопаний після переказу самим основником тих печер Пр. Антонієм. Покріпавши ся погожою водою з Антонового колодязя, пустили ся ми з поворотом тим самим сходами. Однак дотеперішнім ходом так утомилась, що не встигли вийти просто на гору, треба було в половині сходів сісти на лавці відпочивати. Навкруги нас залягла тишина в саду Печерському, що розкинувся на косогорі аж понад сам Дніпро. Тільки свист з пароплавів Дніпрових долітав сюди та переривав гробову тишину. Справді, може мало де можна бачити привидище місце для спокійного життя монастирського, як Печерськ, а серед гарної природи, захищеної від світового гамору, мимохіть дух людський лине в надземські країни.

З монастирського саду пішли ми дальше оглядати Лавру, що творить з своїми церквами, монастирськими і воєнними будівлями та звичайними хатами наче окреме місто для себе. Тут єсть і школа монастирська і слава печатня Києво-Печерської Лаври, уміщена в домі за соборною церквою. Печатня повстала ще мабуть з початком XVII. ст. за митрополита Йова Борецького трудом і заходом ігумена печерської обителі Єлисея Плетенецького. Описує кілька разів звичайний огонь. Тепер уладили її відповідно до вимог нашого часу і завели крім того добру літографію, що видає доволі гарні образи і тим способом випирає суздальські богомази. Печатня дає до 25.000 рублів щорічного доходу, а її книжки церковно-богослужбові розходять ся не тільки в Росії, але і в інших славянських землях.

(Дальше буде).

Телеграми

з дня 9 мая.

Відень. Гр. Берхтольд був вчера на пошуканню у цїсаря.

Відень. „N. fr. Presse“ доносить, що розв'язане галицького союму буде оголошене імовірно завтра а найдальше позавтра. Вибори будуть назначені після домагань більшости польських стороництв і Русинів на кінець червця.

Берлін. В політичних кругах Німеччини уважають за певне, що на весілю прускої княгині Вкторії Людвіки буде як представник цїсаря Франц Йосифа архієпископ Франц Фердинанд.

Царгород (ТКБ). „Алемдар“ доносить, що Росія висилає військо до Маку в Персію.

Цетинія. Всі члени скупщини були вчера у короля Микити. Король представив в довший промові перебіг війни і зазначив, що Чорногора була приневолена уступити зі Скорди на жадане Росії, Сербії і Греції.

Рим (Ар. Стеф.). Міжнародний корпус, який обсадиць Скорду, буде складатись з 1.000 жовнірів, а се: 300 Англичан, по 200 Італійців, Австрійців і Французів і 100 Німців.

Рим. „Corriere d' Italia“ доносить, що італійські війська зібрані в Бріадзі полишають ся там і дальше до розпорядку правительства.

Царгород (ТКБ). В надбережнім обшарі вліяєта Смирна заведено стан облоги.

Пекін (ТКБ). Підчас нарад над умовою в справі позички прийшло в палаті представників до бурливих сцен. Сторонники правительства опустили салию нарад.

Бігород. Правительство задумує продовжити ухвалою скупщини мораторію на дальші 3 місяці.

Відень (ТКБ). Цїсар іменував ст. санітарного радника і проф. унів. у Львові, др. Генрива Гальбана, фаховим членом патентового уряду на час 5 літ.

Царгород (ТКБ). Чутки про ворохобний замах на міністра рільництва є неправдиві.

Вашінгтон (ТКБ). Републіканські посланці унеможливили вчера прийняте митової тарифи.

До заміни добра парохія над Дністром за парохію близько залізничної або під містом. Відомість подасть з чимності п. Ст. Залеський, судія в Сколім. 533(3)

Чудові образи кисти арт. маль. п. О. Курпила. I. Пречиста Дїва — Мати Руского краю. II. Ісус Христос — небесний Учитель. Сі чудові образи (одиноки на народних мотивах) вийшли вірно після оригіналів у всіх природних красках. Ціна за пару оправлених образів: в рамках дубових з опакованем К 20— місячно К 3 „ золотих „ 24— „ К 4 „ магоньових „ 28— „ К 4 „ спеціальних „ 34— „ К 5 „ Виспалає за послплатою або на рати: „ М. Кривецький. Львів. Ринок ч. 10 520(х)

!!! Купуйте!!!

одобрений Радою шкільною кравною і видавним накладом „Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкві підручник

д-ра Богдана Барвінського п. з. „Оповіданя з рідної історії“.

Підручник обнимає 190 сторін тексту XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредитовій папері і 2 малюнки. В гарній полотноній оправі коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рідної історії для руских середніх шкіл і дає шкільній молодіжї в першоповний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учеників І. класу середніх шкіл, але при недостаті иншого підручника й для учеників вищих класів, для руских виділових шкіл, для семінарий і ліцеїв та до кваліфікаційних іспитів на народних і виділових учителів.

Надає ся він до науки в дівочих та хлопчачих бурсах і інститутах, а і за своєї приступності також для наших читальниць, для селян і міщан. З хісною може повчити ся з него нашої історії й кожний освічений Русин, що не має часу розчитувати ся в обшарних книжках.

У Львові набувати можна в Книгарні „Наук. Товариства ім. Шевченка“, Ринок 10

„ДОСТАВА“

Стов. зареєстр. з обмеж. (дворазовою) порукою.

Дирекция: Львів, ул. Домініканська 11.
Склади: Львів, ул. Руска 20.
Станіславів, ул. Смольки 1.
Перемишль, Ринок 26.

Поручає свої богато заосмотрені склади усяких церковних річий Приймає усякі направи, золоченя і переплети.

Достарчає дзвонів готових і після замовлень та стрійних дзвончиків.

Поручає церковних малярів, різьбярів, золотарів і підприємців будови і направи. Продає церковне і столове біле та срібне, правдиве, хінське і альпаку. Вигоовлює хоругви і прапори для „Сколів“ і Чит. „Просвіти“.

Церквам-Членам дає 2% додаткового опусту при закупів.

Кожда Церква, кождий Русин повинен стати членом „Достави“.

Удїл 20 К, плативий також ратами; виспове 1 К; дивіденда за 1912 р. 7%.

Часть зиску розділює „Достава“ на церковні і народні ціли.

Хто купує в „Доставі“ купує у себе; збівшує народне майно, попирає рідний промисл.

Інформаций удїлює дирекция, ул. Домініканська 11; на жадане висилає ціньники. 484(26)

Накладом Piusverein-у появили ся гарно виконані ілюстровані переписні листки з малюнками артиста-малюра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої ту рецької облоги Відня.

Сі листки висилає

Kanzlei des Piusvereines,
Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить висилати на вищє згадану адресу.

Поручаємо книжку: О. Стефан Білімський „Матеріалістичний світогляд в кругі шкільної молодіжї, его причини і наслідки“.

Ціна 50 сот. (поштова оплата 5 сот.) Набувати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, катехята гімназії в Жовкві.

Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку м. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.

Засекуруйте своє майно від огню

В „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страги, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тільки в руским товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асеккураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші олати заобезпеченя селянських буд. нків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1912 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителей.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1912 року 3,910.293 злот.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, рент).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Висилковий Дім Музичних Струментів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручає по найдешевших цінах: скрипки басы, цитри, флети, кларнети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокольські, січові, читальняні й шкільні струнні або дуті оркестри на всякий склад.

Ціньник даром

Буддаїзм

а старші системи індійської філософії і християнство — по ціні 4 К 60 сот. оправлений в півполотно а по 4 К брошурований: в Церковній штудії в Станіславові; в Доставі в Станіславові і Перемишлі; в Народнім Базарі в Станіславові і у о. Ф. Щепковича в Станіславові ул. Липова ч. 14. — В тих самих місцях можна також дістати „Шідливисть спиритизму“ по ціні 50 сот. з котрого весь дохід призначений на Церкву.

Олександр Барвінський.

Спомини з мого життя.

Перша часть (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком переписки Ст. Новаківича, М. Лисенка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинками) вийшла вже як № 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Накладні Я. О. ненштайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Ціна брошурованого примірника 1 К 50 сот „ оправного примірника 1 К 80 сот

Брошура:

Йосиф II. чи Ян Казимир?“

(з нагоди вштованя мнимої 250-літної річниці єствання Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

З друкарні В. А. Шайковського у Львові.

1) цілуйте домовину.